

Warszawa, 22.02.2023 r.

Monopol na kasyna w odwrocie. Ogromna większość krajów reguluje rynek licencjami

Działalność nielegalnych podmiotów konkurujących z legalnymi operatorami na rynku kasyn online to problem obecny w wielu krajach. Eksperti EY szacują, że w 2021 roku wartość obrotów w szarej strefie internetowego rynku kasyn w Polsce wyniosła blisko 20,1 mld zł.

Legalna część branży kasyn online wygenerowała w 2021 roku 17,4 mld zł obrotu, podczas gdy legalne podmioty na stacjonarnym rynku osiągnęły obroty na poziomie 5,9 mld zł. Według szacunków ekspertów EY Polska, w tym samym czasie wartość obrotów w szarej strefie internetowego rynku kasyn wyniosła 20,1 mld zł. Zatem wartość obrotów całego rynku kasyn w Polsce osiągnęła 43,4 mld zł, nie licząc szarej strefy na rynku stacjonarnym.

Eksperti EY Polska wskazują, że kluczowymi przyczynami, dla których szara strefa występuje, są przede wszystkim ograniczenia prawne regulujące działalność legalnych operatorów. Kraje UE, które po raz pierwszy rozpoczęły regulację rynku kasyn online początkowo rozwiązywały ten problem za pomocą zakazywania takich działalności. W momencie, gdy większość państw UE decydowała się na legalizację rynku, został wprowadzony system sprzedaży odpowiednich licencji dla podmiotów prywatnych. W niektórych przypadkach ustanowiono jednak monopol państwowy. Tendencja liberalizacji rynku utrzymywała się w kolejnych latach, a w 2018 r. zaobserwowano spadek liczby monopolu z 7 do 3 w 2021 r., przy równoczesnym wzroście liczby krajów z licencjami dla podmiotów prywatnych. Monopol wciąż obecny jest w Polsce, Austrii i Finlandii, natomiast zakaz działalności we Francji i Irlandii.

- Na rozwój szarej strefy i ograniczenie rynku legalnego wpływa przewaga konkurencyjna podmiotów działających na rynku nielegalnym, która wynika z różnego poziomu restrykcyjności przepisów w różnych krajach. Poprzez działalność w szarej strefie, obecne tam podmioty unikają kosztów opodatkowania, opłat za licencje i innych wymogów regulacyjnych nakładanych na legalnie działające podmioty. W Polsce borykamy się z problemem ogromnej szarej strefy wynoszącej ponad 50 proc., w całym rynku hazardowym online za którymi stoją miliardy złotych - mówi Paweł Sikora, prezes Stowarzyszenia Graj Legalnie. - Mamy jedno internetowe kasyno zarządzane przez monopolistę, czyli Totalizator Sportowy. Do tego co najmniej kilkadziesiąt kasyn na licencjach „offshore”, które działają nielegalnie, regularnie łamiąc polskie prawo. Dlatego, naszym zdaniem najlepszym rozwiązaniem byłoby umożliwienie prowadzenia kasyn online lokalnym bukmacherom, tak jak się dzieje w całej Europie. Efektem otwarcia rynku kasyn online powinno być istotne ograniczenie szarej strefy, tj. zgodnie z analizą EY Polska – spadek wartości przychodów netto w szarej strefie o 540 mln

PLN (tj. o 67%). Dochody z podatku od gier wzrosłyby o 270 mln PLN. W naszej ocenie, to jedyne słuszne rozwiązanie - dodaje Sikora.

Monopol po zmianach prawnych

Gdy w kwietniu 2017 roku została znowelizowana Ustawa o grach hazardowych, udział kasyn online w całkowitym rynku legalnym kasyn i automatów do gier odnotował bardzo silny wzrost, który od 2018 do 2021 r., podwyższył się z 0,6% do 49,4%. W tym samym okresie średnio w UE wzrósł on z 6,1% do 29,4%. **Od momentu uruchomienia Total Casino, polski legalny rynek kasyn online charakteryzuje się szybkim wzrostem. Roczne przychody netto monopolisty z tej działalności wzrosły o 98% między 2019 a 2020 r. oraz o 103% między 2020 i 2021 r.**

– Wyniki autorskiego podejścia ekonometrycznego EY Polska do badania wielkości szarej strefy na rynku kasyn i zakładów bukmacherskich online pokazują, że o ile w ostatnich latach udział szarej strefy w internetowym rynku kasyn i zakładów bukmacherskich spada, to poziom szarej strefy w ujęciu nominalnym rośnie. Obserwowany spadek udziału szarej strefy w całkowitej wartości rynku kasyn i bukmacherów online nie wynika zatem z kurczenia się szarej strefy, a z szybszego wzrostu rynku legalnego. Analiza pokazuje, że sektor finansów publicznych, mimo nowelizacji prawa i wprowadzonych wraz z nią narzędzi przeciwdziałania szarej strefie na rynku hazardowym online, traci każdego roku setki milionów złotych z tytułu nieodprowadzonego podatku od gier, do których należałoby jeszcze dodać utracone dochody z CIT czy PIT – **mówi dr Marek Rozkrut, Partner i Główny Ekonomista EY na Unię Europejską i region CESA, współautor raportu EY o szarej strefie na rynku kasyn i zakładów wzajemnych online w Polsce.**

Niska świadomość społeczna

W 2022 r., 64% osób korzystających z kasyn i/lub zakładów bukmacherskich online zadeklarowało, że nie wie o tym, że Total Casino jest jedynym legalnym kasynem w Polsce. Jednocześnie, tylko 10% osób korzystających wyłącznie z nielegalnych usług hazardowych w internecie przyznało, że miało świadomość, że robi to u operatora bez polskiej licencji. Odsetek ten jest wyższy (30%) wśród osób, które korzystały zarówno z legalnych i nielegalnych operatorów. - Te wyniki świadczą o *potrzebie edukacji polskich graczy na temat regulacji obowiązujących na polskim rynku hazardowym oraz zagrożeń i skutków wynikających z uczestniczenia w grach hazardowych w szarej strefie* - **twierdzi Sikora.**

Konsekwencje dla gospodarki

Występowanie szarej strefy niesie ze sobą istotne konsekwencje gospodarcze oraz społeczne. Mogą one objawiać się m.in. gorszą sytuacją sektora finansów publicznych, zaburzeniem konkurencji na rynku, mniejszą ilością lub niższą jakością dóbr publicznych oraz osłabieniem

wzrostu gospodarczego. W debacie publicznej pojawiają się bardzo różne szacunki wielkości szarej strefy na rynku hazardowym. Niestety, najczęściej nie towarzyszą im szczegóły dotyczące zastosowanej metodyki lub zakresu wykorzystanych danych, co utrudnia dyskusję o faktycznej skali i ewolucji tego zjawiska oraz możliwości jego ograniczenia.

Raport EY o szarej strefie na rynku hazardowym online w Polsce powstał na zlecenie Stowarzyszenia Graj Legalnie. Analiza została przeprowadzona przez Zespół Analiz Ekonomicznych EY, który posiada unikatowe doświadczenie w badaniu zjawiska szarej strefy, zarówno na poziomie całej gospodarki, jak i poszczególnych branż. Zespół ten zrealizował w tym obszarze kilkadziesiąt badań dla ok. 40 krajów na świecie.

Stowarzyszenie na rzecz likwidacji szarej strefy Graj Legalnie

Stowarzyszenie na rzecz likwidacji szarej strefy Graj Legalnie działa na rzecz poprawy sytuacji legalnych firm bukmacherskich w Polsce. Jego celem jest ochrona branży przed nielegalną i nieuczciwą konkurencją. Organizacja powstała w 2016 roku i wspiera operatorów – posiadających zezwolenie Ministra Finansów – w funkcjonowaniu w skomplikowanym otoczeniu prawnym i konkurencyjnym. Wyzwania, przed którymi stoi zarówno Stowarzyszenie, jak i polskie władze, to w szczególności szara strefa stanowiąca kilkadziesiąt procent rynku oraz miliardowe straty budżetu państwa z tytułu nieodprowadzonych podatków.

Ponadto zadaniem Stowarzyszenia jest budowanie pozytywnego wizerunku branży bukmacherskiej, kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki w działalności gospodarczej oraz wymiana dobrych praktyk, jak również informacji między członkami. Stowarzyszenie od początku swojej działalności prowadzi aktywności mające na celu dostarczanie rzetelnej wiedzy i danych na temat rynku bukmacherskiego w Polsce.

E-mail: biuro@grajlegalnie.pl